

OPPVEKST

Den norske grunnskolen

Roy Wiken

Roy Wiken

- Rådgiver
- Rektor
- inspektør
- Lærer

Grunnskolen

Grunnskolen 1.-10. trinn

VGS 1-3

1.- 4. trinn

5.- 7. trinn

8.- 10. trinn

VG1 – VG3

6 år ————— 16 år

16 år 19 år

Hvordan vil dere beskrive den norske skolen?

Grunnskole

Alle i Norge skal ha muligheten til å utdanne seg.

- Uavhengig hvor du bor
- Uavhengig av hvor du kommer fra
- Uavhengig hvor mye penger du har
- Fokus på demokratiske verdier

Er den norske skolen annerledes enn i andre land?

Hvilke forskjeller ser dere?

Enhetskolen - Fellesskolen

- En likeverdig skole for alle
- Det betyr ikke at alle skoler skal være helt like
- MEN - det betyr at alle skoler skal gi elevene like muligheter

Dette er bestemt i Opplæringsloven

Opplæringsloven § 1-1. *Formålet med opplæringa*

- *Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring.*
- *Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.*
- *Opplæringa skal bidra til å utvide kjennskapen til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.*
- *Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einkilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.*
- *Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrong.*
- *Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad.*
- *Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.*

Hva betyr dette?

Hva betyr det for Sena, hva betyr det for meg som far og hva betyr det for skolen?

I samarbeid med foreldrene – har skolen et oppdrag

Lokalt, nasjonalt,
internasjonalt

Framtida

Fortida

Tilegne seg kunnskap,
ferdighet og holdningar for å
kunne mestre livene sine og
for å kunne delta i arbeid og
fellesskap i samfunnet.
Få utfolde skaperglede,
engasjement og
utforskartrang.

Nasjonal kulturarv

Felles

internasjonale

kulturtradisjoner.

Grunnleggende verdier

Ha respekt for naturen,

trofrihet, nestekjærighet

tilgivelse,

likeverd,

solidaritet,

ulike religioner

menneskerettene

Bli møtt med tillit, respekt og krav

Få utfordringer som fører til dannelse
og lærelyst.

Diskriminering skal motarbeidast.

Lære å tenke kritisk og handle etisk
og miljøbevisst.

Lære å ta medansvar og ha medvirkning

Respektere kulturelt
mangfold

Vise respekt for den enkeltes
overbevisning.

Lære demokratiforståelse,
likestilling

vitskapleg tenkjemåte.

En skole uten mobbing og krenkelser

- Kap 9a i Opplæringsloven
- Elevers individuelle rett til et godt fysisk- og psykososialt miljø
- <http://www.udir.no/Laringsmiljo/>

Nasjonal læreplan

- Med mulighet for lokale tilpasninger

<http://www.udir.no/Lareplaner/Finn-lareplan/>

Kunnskapsløftet består av

- » Læreplaner for fag
- » Fag- og timefordeling
- » Tilbudsstruktur
- » Generell del av læreplanen
- » Prinsipper for opplæringen

Generell del – som beskriver oppdraget til skolen gjennom syv mennesketyper

- MENINGSSØKENDE
- SAMARBEIDENDE
- SKAPENDE
- MILJØBEVISSTE
- ARBEIDENDE
- INTEGRERTE MENNESKE
- ALLMENNDANNEDE

En spesiell del – som beskriver fagene

Finn læreplan _____

Avansert søk ▾
(oversatte, utgatte)

SNARVEIER:

Norsk

Engelsk

Matematikk

Naturfag

Samfunnsfag

Sist besøkte ▾

Prinsipp for opplæringa - Læringsplakaten

Skolen og lærebedrifta skal:

- gi alle elevar og lærlingar/lærekandidatar like gode føresetnader for å utvikle evner og talent individuelt og i samarbeid med andre
- stimulere lærelyst, evne til å halde ut og nyfikne blant elevane og lærlingane/lærekandidatane
- stimulere elevane og lærlingane/lærekandidatane til å utvikle eigne læringsstrategiar og evne til kritisk tenking
- stimulere elevane og lærlingane/lærekandidatane i personleg utvikling og i styrking av eigen identitet, i det å utvikle etisk, sosial og kulturell kompetanse og evne til demokratiforståing og demokratisk deltaking
- leggje til rette for elevmedverknad og for at elevane og lærlingane/lærekandidatane kan gjere medvitne verdival og val av utdanning og framtidig arbeid
- fremme tilpassa opplæring og varierte arbeidsmåtar
- stimulere, bruke og vidareutvikle kompetansen til den einskilde læraren
- medverke til at lærarar og instruktørar står fram som tydelege leiarar og førebilete for barn og unge
- sikre at det fysiske og psykososiale arbeids- og læringsmiljøet fremmar helse, trivsel og læring
- leggje til rette for samarbeid med heimen og sikre at foreldre/føresette får medansvar i skolen
- leggje til rette for å trekkje inn lokalsamfunnet i opplæringa på ein meningsfylt måte

Sluttmålet for opplæringa

- Er å utfordre den enkelte elev til å realisere seg selv på måter som kommer fellesskapet til gode - å oppdra elever bidrar til et samfunn i utvikling.

§ 1-3. *Tilpassa opplæring og tidleg innsats*

Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen og lære kandidat.

Tilpasset opplæring er forankret i de sentrale prinsippene om fellesskolen, som inkluderende opplæring og likeverdsprinsippet.

Tilpassa opplæring betyr ikke at alle skal ha en egen plan og et personlig opplegg, det betyr at de skal ha utbytte av undervisningen.

Hvis elevene ikke har utbytte av undervisningen har de krav på spesialundervisning etter § 5-1 i Opplæringsloven. Dette krever en sakkyndig vurdering fra PPT etter en henvisning som foreldrene har samtykket til.

Det er også lovfesta at man skal ha færre elever pr. lærer blant de yngste barna – dette for å kunne hjelpe de som trenger det til en god start i skolen

§ 5-1. *Rett til spesialundervisning*

- *Elevar som ikkje har eller som ikkje kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har rett til spesialundervisning.*
- Prinsippet om tilpasset opplæring favner både ordinær opplæring og spesialundervisning. I den ordinære opplæringen har ikke eleven rett til noen særskilt tilrettelegging. Spesialundervisning er derimot en individuell rett eleven har i de tilfellene han eller hun trenger ekstra tilrettelegging utover det ordinære tilbudet.

Hjem-skole samarbeid

- Hvilke forventninger har skolen til hjemmet?
- MEN, det handler like mye om hvilke forventninger hjemmet kan ha til skolen?
- I Kristiansand:
- [Forventninger til hjem skolesamarbeidet](#)
- <http://www.udir.no/Laringsmiljo/Bedre-laringsmiljo/Hjem-skole-samarbeid/>

Brukerorgan med foreldrepresentasjon

Foreldrerådet – FAU

- Alle foreldre/foresatte som har barn ved skolen, er automatisk medlemmer av foreldrerådet. Foreldrerådet velger et arbeidsutvalg (FAU) som fungerer som et ”styre” for foreldrerådet (opplæringsloven § 11-4). FAU velger medlemmer til samarbeidsutvalg/driftsstyre og skolemiljøutvalg.

Samarbeidsutvalg (SU) / Driftsstyre

- Ved hver grunnskole skal det være et samarbeidsutvalg (SU) eller driftsstyre som er skolens øverste samarbeidsorgan. SU har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder skolen (opplæringsloven § 11-1).

Skolemiljøutvalg (SMU)

- Ved hver grunnskole skal det være et skolemiljøutvalg. I SMU skal elevene, foreldrerådet, de tilsatte, skoleledelsen og kommunen være representert, men elevene og foreldrene/ de foresatte skal være i flertall. SU kan selv være SMU, og må da settes sammen slik at foresatte og elever til sammen har flertall (opplæringsloven § 11-1a og § 11-5a).

Brukerorgan med foreldrepresentasjon

Skolemiljøutvalg (SMU)

- Ved hver grunnskole skal det være et skolemiljøutvalg. I SMU skal elevene, foreldrerådet, de tilsatte, skoleledelsen og kommunen være representert, men elevene og foreldrene/ de foresatte skal være i flertall. SU kan selv være SMU, og må da settes sammen slik at foresatte og elever til sammen har flertall (opplæringsloven § 11-1a og § 11-5a).

Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG)

- Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG) er et selvstendig rådgivende organ for departementet i saker om samarbeid mellom hjem og skole. FUG skal ivareta foresattes interesser i skolesammenheng (opplæringsloven § 11-9).

Foreldrekontakter (klassekontakter)

- Foreldrekontaktene er bindeleddet mellom foreldrene/ de foresatte i gruppen og kontaktlæreren. Det velges gjerne to foreldrekontakter i hver gruppe. Foreldreutvalget for grunnskolen (FUG) har utgitt heftet *ABC for foreldrekontakter* som beskriver oppgaver, valgordning m.m. for foreldrekontakter (ikke lovpålagt)

Utfordringer som møter minoritetsspråklige foreldre og elever i norsk skole

- Språk
- Kultur

- Møtes med respekt og tillit

- *Hva tenker dere om denne problemstillingen, hvilke utfordringer møter minoritetsspråklige i norsk skole?*